

PERSBERICHT

15 juli 2016

Verslag aan het federale parlement: Tweede federaal plan armoedebestrijding

 België zal de doelstelling voor armoedevermindering die voor ons land werd vastgelegd in het kader van de Europa 2020-strategie, niet halen tenzij er meer aandacht en significante middelen aan worden besteed. Het armoederisico in België blijft sinds 2008 immers rond de 21 % hangen. Meer en meer mensen dreigen in armoede te verzeilen, meer dan in onze buurlanden. Op vraag van de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft het Rekenhof de kwaliteit, de uitvoering, de opvolging en de evaluatie onderzocht van het tweede federaal plan armoedebestrijding. Het heeft ook onderzocht in hoeverre rekening werd gehouden met de aanbevelingen uit het verslag 2012 over het eerste federaal plan armoedebestrijding.

De talrijke overheidsniveaus, actoren, instrumenten en beleidsmaatregelen versterken het risico op fragmentering en inefficiëntie van het overheidsoptreden in de strijd tegen armoede. In het huidige bestuursarsenaal is de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie het enige instrument voor de coördinatie van de beleidsmaatregelen op het vlak van armoedebestrijding. De conferentie wordt echter onderbenut en is in juni 2013 voor het laatst samengekomen.

De sociale zekerheid en de uitkeringen voor sociale bescherming zijn een belangrijke hefboom in de strijd tegen de monetaire armoede. Ze volstaan echter niet omdat er een structurele kloof gaapt tussen de armoedegrens en die uitkeringen, die lager liggen dan de armoedegrens.

De hele federale regering heeft meegewerkt aan het tweede plan armoedebestrijding, maar de administraties werden er niet genoeg bij betrokken. Bovendien preciseert het plan niet hoe het wil bijdragen tot het bereiken van de nationale doelstelling, bevat het geen deadline voor de uitvoering, is er geen algemene begrotingsenveloppe aan gekoppeld en bevat het geen enkele raming van de kosten van de doelstellingen en acties. Het tweede federaal plan armoedebestrijding is veeleer een lijst van acties dan een instrument voor het overheidsbeleid.

Net als voor het eerste plan beveelt het Rekenhof aan een meetbare doelstelling te bepalen en aan de hand van voorafgaande onderzoeken in te schatten in hoeverre elke maatregel zal bijdragen tot het bereiken van die doelstelling. De administraties moeten bij het volledige proces worden betrokken. Er moeten kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren worden ingebouwd om op te volgen en te evalueren in hoeverre de doelstellingen worden gehaald.

Om de geplande acties met succes uit te voeren, zijn aanvullende maatregelen nodig. Het Rekenhof beveelt voor de belangrijkste acties een specifiek instrumentarium op te stellen dat onder meer de verantwoordelijkheden en deadlines vastlegt.

In vergelijking met het eerste plan armoedebestrijding is de opvolging van het tweede plan op een aantal punten verbeterd. De POD Maatschappelijke Integratie heeft daarbij een sleutelrol gespeeld. De verantwoordelijke administraties verstrekken echter vaak onvoldoende informatie en er is geen procedure om afgelopen acties te valideren.

Het Rekenhof beveelt daarom aan het plan beter aan te sturen en de rol van de armoedeambtenaren op te waarderen.

Tot slot is er geen globale evaluatie geweest van het plan. Amper acht van de 118 acties in het plan werden geëvalueerd. De armoedebaarometer is de enige evaluatievorm waarin het plan voorziet, maar die is louter een sensibiliseringsinstrument. Omdat de indicatoren van de barometer te ver af staan van de acties van het plan, valt er niet uit af te leiden welke impact het plan heeft op het terugdringen van de armoede.

Het Rekenhof beveelt aan acties die een gedrag of een toestand willen veranderen, te evalueren.

In zijn antwoord sluit de voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie zich aan bij de vaststellingen van het Rekenhof. Zijn dienst staat klaar om de beslissingen uit te voeren die de regering zal nemen om aan de aanbevelingen van het Rekenhof tegemoet te komen.

De staatssecretaris voor Armoedebestrijding onderschrijft de aanbevelingen van het Rekenhof maar preciseert dat ze zich niet uitspreekt over de feitelijke vaststellingen, omdat het tweede plan werd opgemaakt en uitgevoerd vóór zij in functie kwam. Ze stelt ook dat er al initiatieven zijn genomen, onder meer in het kader van de opmaak van het derde federaal plan armoedebestrijding.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag “Tweede federaal plan armoedebestrijding” werd aan het federale parlement bezorgd. Het verslag en dit persbericht zijn enkel digitaal ter beschikking op www.rekenhof.be.